

## معماری با خاک

### (کاربست پایداری با اجرای سیستم گلتافتن)

حسین طاهری آلاشتی<sup>۱</sup>، منصوره رضاسلطانی<sup>۲\*</sup>

- ۱- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشکده فنی و مهندسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد فیروزکوه، فیروزکوه، ایران
- ۲- استادیار گروه معماری، دانشکده فنی و مهندسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد فیروزکوه، فیروزکوه، ایران

Email: Eng.Taheri64@gmail.com  
soltani@iaufb.ac.ir

### چکیده

کویر سرزمینهای کم بارانی است که مفاهیمی را شکل می دهد که نه تنها اقلیمی بلکه نوعی نگرش به جهان هستی است. در بررسی کویر و معماری آن به عنصر یا به عبارتی بهتر، به مفهوم خاک می رسیم که شخصیت این معماری است. مصالح بدست آمده از این خاک اشکال و فضاهای گوناگونی را به وجود آورده است. مصالح کویر که در طول قرنها همراه با فضای معماری خود را پالوده است، جایگاه مستحکمی را در معماری بیابانی پیدا کرده است، جایگاهی که اکنون توسط هجوم دستاوردها و تکنولوژیکی زمانه جای خود را به مصالح بیگانه با خاصیت کویر می سپارد. ولی هنوز مخاطب این معماری که برای دیدن تطابق ساخت و بستر پا به این سرزمین می نهد جنس این معماری را می داند که خاک کویر است. بهره گیری از اصول معماری پایدار یکی از روش ها در جهت بر آورده کردن نیازهای بشری است که در معماری بومی ایرانی متجلی گشته است. آن چه که معماری بومی ایرانی را پایدار می سازد، توان پاسخگویی آن به نیاز های گوناگون بشری در طول تاریخ بوده و سازگاری با اقلیم به عنوان یکی از اصلی ترین وجوه پایداری، که در اکثر این فضاهای معماری مشاهده می شود. در این مقاله با بررسی و تحلیل گلتافتن (ابر خشت) توسط پروفسور نادرخلیلی که با نگاهی متفاوت به عنصر خاک، خاک را همچون گوهری نایاب اصیل مانند فرزندی در دامن طبیعت در خدمت معماری قرار داده و با استفاده از این عنصر که یکی از ارزان ترین و اقلیمی ترین مصالح موجود در طبیعت است به آرایه روش نوینی چون استفاده از سیستم ابر خشت و ایجاد بنا های کیسه خاکی با بهره گیری از شیوه های ساخت و مصالح بومی پرداخته است که توانسته است تلفیقی از معماری بومی و معماری مدرن را به نمایش بگذارد.

واژه های کلیدی: معماری پایدار- گلتافتن - معماری خاک - مصالح بومی